

Literatura egzaminacyjna z zakresu historii starożytnej

Bliski Wschód

- Bielecki M., *Zapomniany świat Summerów*, Warszawa 1966.
- Cerny J., *Religia starożytnych Egipcjan*, Warszawa 1974.
- Desroches-Noblecourt C., *Tutanchamon. Życie, śmierć, odrodzenie*, Warszawa 1980.
- Friedrich J., *Zapomniane pisma i języki*, Warszawa 1958.
- Gawlikowska K., *Sztuka Mezopotamii*, Warszawa 1975.
- Gawlikowski M., *Sztuka Syrii*, Warszawa 1976.
- Gilgamesz, epos babiloński i asyryjski ze szczątków odczytany i uzupełniony także pieśniami szumerskimi* przez Roberta Stillera, Warszawa 1967.
- Gurney O.R., *Hetyci*, Warszawa 1970.
- Klengel K., *Historia i kultura starożytnej Syrii*, Warszawa 1971.
- Kozłowski J.K., J.Śliwa, *Archeologia wschodniej części basenu Morza Śródziemnego. Palestyna-Syria-Cypr*, Kraków 1977.
- Kunderewicz C., *Najstarsze prawa świata*, Łódź 1972.
- Lipińska J., Marciniak M., *Mitologia starożytnego Egiptu*, Warszawa 1977.
- Laessôe J., *Ludy Asyrii*, Warszawa 1972.
- Łyczkowska K., *Pozycja społeczna kobiety w okresie staroasyryjskim na podstawie dokumentów z Kaneš w Azji Mniejszej*, Warszawa 1979 r.
- Meuszyński J., *Odkrywanie Mezopotamii*, Warszawa 1977.
- Michałowski K., *Nie tylko piramidy*, Warszawa 1974.
- Mierzejewski A., *Sztuka starożytnego Wschodu*, Warszawa 1981, t.I-II.
- Morenz S., *Bóg i człowiek w starożytnym Egipcie*, Warszawa 1972.
- Moscatti S., *Świat Fenicjan*, Warszawa 1971.
- Olmstead A.T., *Dzieje imperium perskiego*, Warszawa 1974.
- Parrot A., *Biblia i starożytny świat*, Warszawa 1968.
- Parrot A., *Wśród zabytków Samarii i Jerozolimy*, Warszawa 1971.
- Popko M., *Mitologia hetyckiej Anatolii*, Warszawa 1976.
- Popko M., *Religie starożytnej Anatolii*, Warszawa 1980.
- Saggs H.W.F., *Wielkość i upadek Babilonii*, Warszawa 1973.
- Śliwa J., *Archeologia starożytnego Wschodu*, Kraków 1981.

Targalski., *Formowanie się miast-państw w południowej Mezopotamii*, "Przegląd Historyczny" 71 (1980), s.295-325.

Tyloch W., *Odkrycia w Ugarit a Stary Testament*, Warszawa 1980.

Zabłocka J., *Stosunki agrarne w państwie Sargonidów*, Poznań 1971.

Zawadzki S., *Podstawy gospodarcze nowoasyryjskiej świątyni*, Poznań 1981.

Starożytna Grecja

Bernhard M.L., *Greckie malarstwo wazowe*, Wrocław 1966.

Czarnecki Z., *Religia i społeczeństwo w poglądach Platona*, Warszawa 1968.

Dawydow J., *Sztuka jako zjawisko socjologiczne. Przyczynek do charakterystyki poglądów estetyczno-politycznych Platona i Arystotelesa*, Warszawa 1971.

Dąbbska I., *Dwa studia o Platonie*, Wrocław 1972.

Głombiowski K., *Ksenofont. Żołnierz i pisarz*, Wrocław 1993.

Głombiowska Z., *Człowiek i świat w poezji starożytnych Greków i Rzymian*, Gdańsk 1994.

Horowski, *Folklor w twórczości Kallimacha z Cyreny*, Poznań 1967.

Krokiewicz A., *Etyka Demokryta i hedonizm Arystypa*, Warszawa 1960.

Krokiewicz A., *Hedonizm Epikura*, Warszawa 1961.

Krokiewicz A., *Moralność Homera i etyka Hezjoda*, Warszawa 1959.

Kumaniecki K., Mańkowski, *Homer*, Warszawa 1974.

Kwiatkowski T., *Poznanie naukowe u Arystotelesa. Niektóre poglądy teoretyczne*, Warszawa 1969.

Majewski K., *Kreta, Hellada, Cyklady. U kolebki cywilizacji europejskiej*, Warszawa 1963.

Mańkowski J., *Mity i świat Eurypidesa. Zagadnienia wybrane*, Wrocław 1975.

Parnicki-Pudełko S., *Budownictwo w starożytnej Grecji w okresach od archaicznego do rzymskiego*, Warszawa 1958.

Podbielski H., *Mit kosmiczny u w Teogonii Hezjoda*, Lublin 1978.

Rutkowski B., *Wyspy wiecznego szczęścia. Zarys religii wczesnogreckiej*, Wrocław 1975.

Rybicki P., *Arystoteles. Początki i podstawy nauki o społeczeństwie*, Wrocław 1963.

Sokołowski F., *Propaganda polityczna w Grecji w okresie upadku niepodległości*, Warszawa 1947.

Świderkówna A., *Hellenika. Wizerunek epoki od Aleksandra do Augusta*, Warszawa 1974.

Tarn W.W., *Cywilizacja hellenistyczna*, Warszawa 1957.

Turasiewicz R., *Życie polityczne w Atenach w V i VI w. pne w ocenie krytycznej współczesnych autorów ateńskich*, Wrocław 1968.

Witkowski S., *Państwo greckie. Historia ustroju państw greckich i obraz ustroju Aten i Sparty*, Warszawa 1938.

Wróblewski W., *Arystokracja Platona*, Warszawa 1972.

Zieliński T., *Religia starożytnej Grecji. Religia hellenizmu*, Wrocław 1991.

Ziomecki J., *Pracownie ceramiczne w starożytnej Grecji*, Wrocław 1965.

Zwolski E., *Choreia. Muza i bóstwo w religii greckiej*, Warszawa 1978.

Starożytny Rzym

a. Republika

Adamczyk H., *Kartagina a Rzym przed wojnami punickimi*, Wrocław 1978.

Bloch R., *Etruskowie*, Warszawa 1967.

Błaszczak L.T., *Ze studiów nad senatem rzymskim w okresie schyłku republiki*, Łódź 1965.

Charles-Picard G., *Hannibal*, Warszawa 1971.

Charles-Picard G., *Życie codzienne w Kartaginie w czasach Hannibala*, Warszawa 1962.

Heurgon J., *Życie codzienne Etrusków*, Warszawa 1966.

Korpanty J., *Rozwój politycznej roli jednostki w republice rzymskiej i jego odbicie w literaturze*, Wrocław 1971.

Kotula T., *Masynta*, Warszawa 1976.

Krawczuk A., *Gajusz Juliusz Cezar*, Wrocław 1972.

Kumaniński K., *Cyzeron i jego współcześni*, Warszawa 1959.

Łoposzko T., *Trybunał Publiusza Klodiusza w świetle źródeł i historiografii*, Warszawa 1974.

Łoś S., *Rzym na rozdrożu. Studium monograficzne o Katonie Starszym*, Warszawa 1960.

Popławski M., *Bellum Romanorum. Sakralność wojny i prawa rzymskiego*, Lublin 1923.

Rogosz N., *Polityczna rola senatu w Republice Rzymskiej w latach 59-55*, Katowice 2004

Salamon M., *Rozwój idei Rzymu-Konstantynopola od IV wieku do pierwszej połowy VI wieku*, Katowice 1975.

Utczenko S.L., *Kryzys i upadek republiki w starożytnym Rzymie*, Warszawa 1973.

b. Cesarstwo Rzymskie

Alföldy G., *Historia społeczna starożytnego Rzymu*, Warszawa 1991.

Biernacka-Lubańska M., *Śladami Rzymian po Bułgarii. Przewodnik archeologiczny*, Wrocław 1976.

Bralewski S., *Imperatorzy późnego cesarstwa rzymskiego wobec zgromadzeń biskupów*, Łódź 1997

Carcopino J., *Życie codzienne w Rzymie w okresie rozkwitu cesarstwa*, Warszawa 1966.

Duval P.M., *Życie codzienne w Galii w okresie pokoju rzymskiego I-III w.*, Warszawa 1967.

- Etienne R., *Życie codzienne w Pompejach*, Warszawa 1971.
- Goodman M., *Rzym i Jerozolima*, Warszawa 2007
- Iluk J., *Ekonomiczne i polityczne aspekty cyrkulacji złota w późnym Cesarstwie Rzymskim*, Gdańsk 1988.
- Iluk J. *Żydowska politeja i Kościół w imperium rzymskim u schyłku antyku*, Gdańsk 2006.
- Kaczanowicz W., *Cesarz Probus (276-282 ne)*, Katowice 1997.
- Kodrębski J., *Sabinianie i Prokulianie. Szkoły prawa w Rzymie wczesnego cesarstwa*, Łódź 1974.
- Kolańczyk K., *Prawo rzymskie epoki pryncypatu wobec dzieci pozamatżeńskich*, Wrocław 1969.
- Kolendo ., *Kolonat w Afryce rzymskiej w I- II w. i jego geneza*, Warszawa 1962.
- Kolendo J., *Postęp techniczny a problem siły roboczej w niewolnictwie starożytnej Italii*, Wrocław 1968.
- Kotula T., *Septymiusz Sewerus*, Warszawa 1988.
- Krawczuk A., *Cesarz August*, Warszawa 1964.
- Krawczuk A., *Herod, król Judei*, Warszawa 1965.
- Krawczuk A., *Ostatnia olimpiada*, Wrocław 1970.
- Kunisz A., *Obieg monetarny w cesarstwie rzymskim w latach 214/215 -238*, Katowice 1971.
- Łapicki B., *O spadkobiercach ideologii rzymskiej. Okres chrystianizacji cesarstwa rzymskiego*, Łódź 1962.
- Łapicki B., *Władza ojcowska w starożytnym Rzymie*, Warszawa 1933.
- Milewski I., *Pieniądz w greckiej literaturze patrystycznej IV wieku*, Gdańsk 1999.
- Mrozek S., *Dewaluacje pieniądza w starożytności grecko-rzymskiej*, Wrocław 1978.
- Parain Ch. *Marek Aureliusz*, Warszawa 1961.
- Pawlak M., *Aecjusz i barbarzyńcy*, Kraków 2007.
- Prowincje rzymskie i ich znaczenie w ramach imperium*, Wrocław 1976.
- Sadurska A., *Palmyra, narzeczona pustyni. Dzieje i sztuka*, Warszawa 1968.
- Stabryła S., *Wergiliusz. Świat poetycki*, Wrocław 1983.
- Stabryła S., *Owidiusz. Świat poetycki*, Wrocław 1989.
- Strzelczyk J., *Goci - rzeczywistość i legenda*, Warszawa 1984.
- Szelest H., *Marcjalis i jego twórczość*, Wrocław 1963.
- Sztajerman H., *Spółczesność zachodniorzymskie w III w.*, Warszawa 1960.
- Turlej S., (red.), *Barbarzyńcy u bram Imperium*, Kraków 2007.
- Wheeler M., *Rzym poza granicami cesarstwa*, Warszawa 1958.
- Wielowiejski J., *Na drogach i szlakach Rzymu*, Warszawa 1984.
- Wierzbowski B., *Treść władzy ojcowskiej w rzymskim prawie poklasycznym*, Toruń 1977.
- Wolny M., *Hannibal w Italii (218-217 pne)*, Olsztyn 2007.
- Zakrzewski K., *U schyłku świata antycznego*, Warszawa 1964.

Chrześcijaństwo antyczne

- Amusin J.D., *Rękopisy znad Morza Martwego*, Warszawa 1963
- Baron A., *Neoplatońska idea Boga a ewangelizacja*, Kraków 2005.
- Bralewski S., *Obraz papieżstwa w historiografii kościelnej wczesnego Bizancjum*, Łódź 2006.
- Ceran W., *Kościół wobec antychrześcijańskiej polityki cesarza Juliana Apostaty*, Łódź 1980.
- Cochrane CH.N., *Chrześcijaństwo a kultura antyczna*, Warszawa 1960.
- Czuj J., *Św. Hieronim. Żywot, dzieła, charakterystyka*, Warszawa 1954.
- Daniel-Rops H., *Życie codzienne w Palestynie w czasach Chrystusa*, Poznań 1965.
- Daniélou J., *Teologia judeochrześcijańska*, Kraków 2002.
- Dawson CH., *Formowanie się chrześcijaństwa*, Warszawa 1965.
- Depuis J., *Chrześcijaństwo i religie*, Kraków 2003.
- Dziewulski W., *Zwycięstwo chrześcijaństwa w świecie starożytnym*, Wrocław 1969.
- Gilson E., *Wprowadzenie do nauki św. Augustyna*, Warszawa 1953.
- Hamman A., *Ojcowie Kościoła*, Warszawa 1978.
- Heussi K., *Historia Kościoła chrześcijańskiego pierwszych wieków*, Warszawa 1961.
- Holstein H., *U początków wspólnoty chrześcijańskiej*, Warszawa 1981.
- Kornatowski W., *Spoleczno-polityczna myśl św. Augustyna*, Warszawa 1965.
- Langkammer H., *Wprowadzenie do ksiąg Nowego Testamentu*, Wrocław 1979.
- Mrozewicz L., Balbuza K., (red.) *Miasto w starożytności*, Poznań 2004.
- Łapicki B., *O spadkobiercach ideologii rzymskiej okresu chrystianizacji cesarstwa rzymskiego*, Łódź 1962
- Pałubicki W., J. Iluk, *Małżeństwo i rodzina w dawnym judaizmie i starożytnym chrześcijaństwie*, Gdańsk 1995.
- Pietras H., *Początki teologii Kościoła* Kraków 2007.
- Simon M., *Cywilizacja wczesnego chrześcijaństwa*, Warszawa 1979.
- Simonetti M., *Między dosłownością a alegorią*, Kraków 2000.
- Szymusiak J.M., *Grzegorz Teolog. U Źródeł chrześcijańskiej myśli IV w.*, Poznań 1965.
- Tyloch W., *Aspekty społeczne gminy z Qumran w świetle rękopisów znad Morza Martwego i tekstów autorów starożytnych*, Warszawa 1968.